DÉPOT LÉGAL
LE DIRECTEUR GÉRANT

Số 93 — Năm thứ quới — Mỗi số 5 xu — 丙子年 九月廿四日 — NGÀY THỨ BẢY 7 NOVEMBRE 1936

GIÁ BÁO
Đông-pháp | Ngoại-quốc
Một năm 6.00 | 10.00
Sáu tháng 3.50 | 5.50
Ba tháng 2.00 | 3.00
Ngân-phiếu gửi cho ông Vũ-văn-Kính-Phiên. — Xin đăng quảng-cáo, điều-ước cho thương lượng trước.

TIẾNG-DÂN

La Voix du Peuple

Chủ-nhiệm kiêm chủ-bút: HUỲNH-THÚC-KHÁNG (Quảng-Nam)
TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN
Mỗi tuần xuất-bản bốn kỳ: thứ ba, thứ năm và thứ bảy
SÀI-GÒN: số 72, đường Chaigneau, Hà-nội: số 63 Giấy-thấm cũ: số 63 Giấy thấp: TIENGDAN HUE

Dân-tộc là cái giây kết thiên-nhiên, không gì làm rời ra được.

CHỈ CÓ THUYẾT «Dân-tộc tự-quyết» là thích hợp hơn cả

Sau trận Âu-chiến 1914-18 kết-liễu, Tổng-thống nước Mỹ Wilson, xướng cái thuyết «dân tộc tự-quyết» cho là cái chánh sách hòa-bình chung cả thế-giới, được các nước trên hoàn cầu chú ý, mà một ít dân-tộc phe yếu trên thế giới, cũng nhờ thuyết ấy mà nới bớt cái giây dằng buộc cay nghiệt của phe mạnh.

Năm 1926, ở Trung-kỳ dời Hội-đồng Tư-vấn ra làm viện Nhân-dân Đại-biểu, lúc ấy ông Pasquier làm Khâm-sứ, trong bài diễn-văn khai-hội kỳ hội-đồng đầu-tiên, có một đoạn đại ý nói theo triều-lưu «dân-tộc tự-quyết» trên thế giới, bất kỳ chánh-phủ nào cũng muốn cho nhân dân từ anh cày ruộng ngoài đồng, hai cái trong rừng, làm công trong các xưởng, đều được tham dự vào việc chánh-trị trong xứ v. v...

Thế là «nhân-dân được tham dự chánh-trị trong xứ», trước 10 năm kia, nhà đại chánh-trị đã công nhận là hiệp với triều lưu chung trên thế giới. Vậy mà gần mấy năm nay, giống như ít ai nhớ đến cái thuyết «dân-tộc tự-quyết» đó, mà trở ra làm nguồn nọ nhánh kia, thành ra trong xứ mất vẻ nhứt trí, rõ là một đều đáng tiếc.

Sao vậy? Hiện nước Việt-nam ta, theo trên lịch-sử, văn-hóa, ngôn-ngữ, kinh-tế cùng những giây quan-hệ làm cho 20 triệu dân không rời ra được, chỉ có cái thuyết dân-tộc là căn-đề vững chắc hơn cả. Bởi vậy các thuyết «dân-tộc» lại mà nói những đều khác thì cứ thấy bày ra trước tai mắt công chúng những mầm chia rẽ:

Nói chánh-trị ư? Thì cái bờ «kỷ» Trung, Nam, Bắc không khác gì lũy ngăn. Nói chánh sách cai-trị ư? Thì thuộc-địa, bảo-hộ, và trực-trị, rõ là mỗi nơi mỗi khác. Nói chánh-thể ư? Thì người ưng quân-chủ, kẻ thích cộng-hòa, lại có phái muốn theo gót lao nông... Suy rộng ra sĩ phu thì Hán học với Tây học xung đột nhau; quan trường thì tân ban với cựu ban không dung hiệp nhau; đảng phái thì nào thiếu niên, nào lão thành; chánh kiến thì nào ôn hòa, nào cấp kích; cho đến vấn học thì chia ra quí phái với bình dân; giai cấp thì phú hào với lao động; nực cười thế «thiệt» là thứ đã ngoạn thưởng lốc nhân hạ, đã gì đường tánh tình, mà «thi cũ thi mới» cũng gây ra cho được cái phong triều cãi nhau vô vị vô ý thức, đáng chán làm sao! Mà tổng chi là tại gác 2 chữ «dân tộc» là cái gốc vào trong một xó, để biện luận về những chỗ ngọn, thành có cái cảnh tượng «rã rời» nói trên.

Vậy nếu vứt cả các thuyết ngọn ngành kia mà chỉ phăn vào chỗ gốc là dân tộc, thì trương một là cả mà 20 triệu dân chúng ta ai nấy đều có một phần tử trong phạm vi ấy cả. Nào Nam, Bắc, Trung-kỳ, nào thuộc địa hay bảo hộ, nào chủ nghĩa, đảng phái, chánh kiến gì gì, cũng là một phần tử trong dân tộc ấy, mà không ai lọt ra ngoài được. Không phải là một con đường chính đại quang minh trước mắt chúng ta sao?

Một là càng giúp cho cái nền dân tộc nói trên được vững chắc hơn nữa, là cả dân ở Đ kỳ nầy đều phục thuộc dưới quyền của nước Pháp là nước văn minh cường thạnh trên thế giới. «Hợp chung lại thì mạnh», gồm cả một dân tộc theo lẽ «tự quyết», chung vai hùn sức lại mà được nước Pháp làm thầy chỉ đạo, gây ra cuộc «Tam kỳ hiệp nhứt» để cùng giữ quyền lợi chung xứ nầy, để ứng phó với hoàn cảnh bốn bề giông tố hiện thời, lường không gì hơn con đường «dân tộc tự quyết» đó.

THỨC-TỰ-DÂN

Lính cảnh sát dẫn bà ở nước Anh

CHUYỆN ĐỜI

Hết chuyện lợi dụng sao?

Một cô gái mười tự tử!

Nếu như cái chết của cô nầy là cũng vì tình duyên vấn vít.. dẫu nó có đáng thương đáng tiếc đến đâu, thì cũng không giám nói ra làm gì vì những tấn kịch vì tình không có gì lạ. Nhưng cái chết của cô gái dưới nầy lại không phải vì tình.

Cô tên là Trương-thị-Anh, năm nay 32 tuổi, con một ông cựu tri-huyện có gia-tư tài sản ở gần chợ Lai-thiêu trong Lục tỉnh. Báo Việt-Nam có đăng rằng: Cô Anh lúc nhỏ có đi học trường làng, biết chữ tây chữ quốc ngữ. Đến lớn lên cô Anh nhứt định giữ chữ nghĩa độc thân.

Theo lời người tối nói thật lại, thì cô ta vì đi nhứt mạnh thờ chữ nghĩa quanh hiu ấy là vì thấy thói đời đen bạc, người muốn cưới tiền của cô nhiều hơn người muốn cưới cái người cô thiệt.

Vì vậy cho nên, cách ba năm nay ông thân cô qua đời thì cô ta một mất hiu-hu ở vậy phụng dưỡng bà mẹ già 72 tuổi.

Gia-tư tuy chẳng lấy chi làm giàu có cho lắm, song cũng vừa ba cô tất, cất nhà ở ngoài cửa phố đựa theo đường thì chẳng bao giờ thấy khiêm thuyết.

Mẹ góa, con côi lại thờ chữ nghĩa độc thân, sống như vậy ai cũng tưởng hai mẹ con cô Anh dẫu có thế nào cũng có thể sống một cách thong thả bình an vô sự.

Lần hồi cách-vật nầy qua ở quanh vùng đó có thầy hương sư đi truyền một thứ đạo mới lạ, mà nay chúng tôi chưa từng nghe, cái đạo ấy là «Tịnh độc» ở làng Mỹ thiện, quận Cái-bè, thờ một ông Phật sống mặc quần lãnh với một cái áo «Serges n-ve.

Họ giảng giải thế nào không biết, mà chẳng bao lâu cả hai mẹ con đều mê mẩn lắm thần, sống chết, giàu nghèo nhứt nhứt đều chỉ cũng cậy nhờ ông Phật sống đó n-ve nọ.

Thậm chí có nhiều người thấy lạ một huyền truyền rằng tại hai mẹ con cô Anh có Mỹ thiện thấy quả Phật hiện ra nơi lầu, nên họ mới mê tín dẫn thế.

Chuyện đó sự thiệt ra sao cũng chẳng có chứng cớ chi đích xác, dẫu hiển nhiên là tu đạo Tịnh-độc chẳng một năm nay hai mẹ con cô Anh đã thấy gia tài sạch bách!

Ban đầu bán ba sở đất được 1000$ đã xin, sau đó 10 căn phố, cũng chỉ vì Mỹ thiện đã xin, cho đến nhà bếp, mâm than, ghế bàn, rương tủ cũng các vật tự hai trong nhà, hai mẹ con cũng chỉ vì Mỹ thiện mà xin hết ráo cạo.

Thế thì, gia tài vừa ráo cạo thì Phật sống cũng biến trở một như ai.

Lấy phố của mẹ con cô Anh vô cất trại ngang dọc trong làng Mỹ thiện để cho các đệ tử khác tu hành, lấy tiền của mẹ con cô Anh để lập hồ sen, ao cá, mà rồi cũng nhân tâm đuổi mẹ con cô nầy trở về Lai thiêu, không cho ở nữa.

Nhà tan, cửa nát, phận bèo, duyên đưa, cô Trương-thị-Anh nghĩ giận mình mắc mỏi, nên hôm 28 Octobre vừa rồi nhè nhẹ một mình cô lén ra sông cái Lai-thiêu quyết chí rửa sạch nợ trần cho rảnh chuyện. Nhưng lại gặp người vớt được, đưa cô về nhà, trường thì là gần, không ngờ qua ngày sau 27 Octobre, cô lại ra chết vùi chôn chôn, lấy giây thắt cổ! Lần nầy cô chết thật!

Ai có dè một người đã chán cho cái đời ở trọc, không mong đến chuyện chồng con, nguyện một lòng nương nhờ bóng Phật mà cũng không khỏi bị lợi dụng!

Tôi thành tâm thương tiếc cô Anh, mà chốc là những cái đạo đức chuyện nầy cũng thương tiếc như tôi. Nhưng thương tiếc cho người bọc mạng kia bao nhiêu thì chẳng ta lại càng căm giận cho cái tổ lợi dụng nọ bấy nhiêu.

Ở thì ở đời chán sống bông chiều nầy, ai lợi dụng cái gì được thì lợi dụng, họ lợi dụng cái ghế quan mà bóp nặt dân, họ lợi dụng cái danh nghĩa làm chính trị mà bòn mo của kẻ khác... Ở thì mặc kệ họ, nhưng lợi dụng cái tấm tâm của những người không muốn bay nhảy với đời, cầu hạng tu hành, lại là cố ông già cố ở đạo thân nuôi vợ già, thì là một đều bất hiếu chỗ nói.

Tưởng chính phủ cũng nên điều tra để trừ cái ông giáo chủ tu theo lối mê tín.

Lê-văn-Vàng

CẢNH THƯƠNG TÂM

5 cậu học trò với 4 người bơi cứu đều bị dòng nước cuốn đi!

THANH-HÓA. — Hôm 28-10, ông giáo ở trường Vĩnh-gia, phủ Hoằng hóa, dẫn học trò đi tắm. Tới khúc sông Vĩnh gia, học trò cởi quần áo xuống tắm, thầy giáo đứng trên bờ trông.

Có 5 cậu học trò khi xuống tắm, rải bị giòng nước quá mạnh cuốn đi.

Ngay lúc bấy giờ có 4 người khác nhảy xuống cứu, nhưng đều bị dòng nước chảy mạnh kia cuốn đi luôn!

Thế là trước sau tất cả 9 người bị chết đuối. Đứng trước cảnh đau đớn kia, thầy giáo Vĩnh-gia vội phi báo quan phủ Hoằng-hóa.

(Đông-pháp)

Cùng bạn gởi bài

Gần mấy tuần nay, vì dăng những tờ nguyện vọng, công thuật công việc hội đồng dân biểu, nên nhiều tin, như bào lý những lạm, học trò thiếu chỗ học, mùa màng mất, giá hàng cao v. v., nhiều nơi giống nhau, chỉ đăng được một ít, không đăng hết được.

Vậy nay sẽ lần lượt đăng những bài lại cáo cần thiết cùng tin mới, còn những tin thường đã cũ quá, xin gác lại, độc giả lượng cho.

TIẾNG DÂN

CHUNG QUANH Cuộc nội loạn Tây ban nha

Anh vẫn giữ thái độ trung-lập

Londres, 30-10. — Tại Hạ nghị viện Anh, Ngoại-giao tổng trưởng Edmond đọc bài diễn văn bình vực Hội đồng Bất can thiệp và biện lý chính sách của ông. Ông tuyên bố rằng Chính-phủ Anh hết sức ngăn ngừa, không cho cuộc nội chiến Tây-ban-nha lan rộng ra các nước Âu-châu, nhưng không ép buộc nước Pháp chết nhe hết. Trái lại chính sách bất can thiệp là do Pháp xướng khởi ra và không thiệt hại gì cho Chính-phủ Madrid cả.

Chính phủ Anh chưa được tin chắc chắn về các điều Nga các Sô-viết-nha, và không thể theo điều yêu cầu của phái phản đối mà bỏ chính sách bất can thiệp đi được.

Các nước ký hiệp định bất can thiệp vẫn còn chưa hội viên Hội-đồng bất can thiệp, và hiệp định ấy vẫn còn có hiệu lực luôn. Hội đồng lại gắn làm cho nó có hiệu lực thêm nữa.

Về phương diện nầy, trong hai tuần lễ qua đây, hai chính phủ Anh Pháp vẫn hiệp tác nhau mà làm việc rất, vì hai nước đều là nước đàn chủ và có trách nhiệm đặc biệt.

Còn Pháp...

Paris, 30-10. — Theo báo «*Echo de Paris*» thì có nhiều thông-trên đã «thấy đạn» chạy ngang qua thành phố Pháp Vendasse gần biên giới Tây-ban-nha để đưa sang Tây ban-nha... Báo ấy yêu cầu các quan chức Pháp mở cuộc điều tra, và kết quả cuộc điều tra ấy có quan hệ làm tâm.

Nga thì tưởng như đã công khai giúp chính phủ Madrid

Paris, 30-10. — Theo một bức điện của loạn quân ở Cérès đa la Frontera, thì có ít ra cũng 65 vũ quan Nga đương tổ chức lại quân đội Cát-tân (Catalogne), và hiện nó hai chiếc tàu chiến Nga đương đậu tại bến Barcelone và bị máy bay của loạn quân ném bom.

Salamanque, 30-10. — Theo tờ thông tư của đại doanh loạn quân ở đây thì, có 40 chiếc xe phá lấy Nga, do người Nga và máy làm hộ thuần trong cuộc hăng quân công kích loạn quân ở miền giữa Torrejonse và Seseca. Trận công kích nầy bị thất bại.

Leningrad, 29-10. — Theo tin đồng tin nhận được ở đây thì việc cung cấp binh khí cho Tây ban nha có phần tăng lên. Tối nó các nhà máy chế binh khí, như nhà máy đóng máy bay số 1 ở Mặc tư khoa, làm việc luôn ngày luôn đêm. Xem những số công ông thuốc đạn cùng máy bay Nga đưa sang Tây ban nha thì biết.

Lại trả lời Hội đồng Bất can thiệp một cách rất cứng cát

Londres, 29-10. — Nga đã trả lời cho Hội đồng Bất can thiệp, nói: «Chúng tôi ký hiệp định Bất can thiệp là trông vào hiệp định ấy buộc các nước cùng ký nó những điều như nhau, và nếu một nước nào làm trái hiệp định, thì nước khác không bị buộc phải theo nữa.

Nhưng Chính phủ Xô viết và cả thế giới nữa đều biết rằng các nước có thiện cảm với các trường loạn, ký hiệp định bất can thiệp thì ký mà cung cấp binh khí cho loạn quân thì cũng cấp. Mà hội đồng Bất can thiệp không có cách gì bảo hộ hiệp định cho có hiệu lực được. Vậy chúng tôi trông chờ các nước nào giúp chính phủ Madrid là chính phủ hợp pháp, thì cũng giúp mà không thể chịu bó tay vì hiệp định trong khi các nước cũng có chữ ký trong hiệp định như mình mà lại công nhận trợ lực cho loạn quân».

Sau cùng, cũng yêu cầu kiểm xét các cửa biển bờ đảo-nhà và những bài khẩu dọc biên giới Tây-ban-nha chưa bị loạn quân chiếm.

Chính phủ Madrid mua máy bay cùng tàu chiến

Paris, 29-10. — Theo tin ở Madrid đến, thì chính phủ hợp-pháp Tây-ban-nha vừa mua 15 chiếc máy bay của Huê kỳ, do một nước hạn lâm trung gian.

(Xem qua trang 3 cột 5)

Hội-đồng xét và chẩn cho dân đói ăn trái cây, ở xóm nhì và xóm ba làng Cung-hòa (Quảng-ngãi)

Trải qua cái nạn kinh tế khủng hoảng mấy năm nay, dân nghèo mấy làng Cung-Hòa, Đồng-Xuân, Đồng-An, tổng Tịnh-Châu, phủ Sơn-Tịnh, bị đói khó lắm. Năm 1931, quan phủ nguyên Nguyễn-Ương-Bính xét kêu xin chẩn cấp đến 4, 5 trăm đồng, dân có thêm được một hồi, rồi cũng bị đói lại, nhưng-gắng chịu qua ngày.

Đến năm nay, vì trời nắng rất, ruộng nhiều chỗ bỏ hoang, mùa tháng ba có hoa lợi ít nhiều, thì vụ thuế tháng tư, phải bán cạch; kế đến mùa tháng 8, thì hoa lợi người đồng mất cả; trận lụt ngày 21 26-9 36, bao nhiêu cấp nữa bị lũng gốc héo khô, rồi kế tới nắng nữa, giống mộng cũng bị khô. Khoai lang là vật cần thiết của dân nghèo, mà không có giống trồng, nhiều nơi trồ bỏ không; thành mùa tháng mười nầy tuyệt nhiên không có gì nuôi sống. Xóm nhì, xóm ba làng Cung-Hòa, nhân dân hiện nuôi sống bằng thứ trái cây (trái vọt (1), trái keo), trông thật thê thảm!

Thượng tuần tháng 9 ta, quan phủ Hà-văn-Đại, đi bình dân về mấy làng mấy ấy, thấy nhiều người đang gánh những thứ trái cây ấy, hỏi nguyên gốc mới hay rằng dân dùng trái ấy để ăn thay cơm! Quan ngạc nhiên, liền sức hương lý cho tại đến ngồi vào xóm xem xét nhiều nhà, như xóm phát ba, ngoài xóm không người nào có lúa, bắp hoặc khoai sắn gì cả, chỉ thấy mâm đồ ăn họ là thứ trái cây nói trên, phần nhiều đã sanh ra đau nữa. Liền lúc ấy ngài mời tài trao cho hương lý cho tại số bạc 10$ bảo mua lúa chẩn cấp cho dân. Đó là số bạc riêng của ngài. Lại bảo hương lý cho tại phải xét kê trích số dân hiện bị đói ở 2 xóm nầy, đặng hầm tính xin hội Cứu tế chẩn cấp.

Ngày mồng 9 tháng 9 ta (29-10-36), hương lý Cung hòa kê trích số dân đói xóm nhì, xóm ba, cộng là 320 người. Quan phủ tiếp được tờ trình, liền hầm tính xin xét. Hôm ấy, ngài lại trích cho làng mượn một số bạc 15$ nữa, bảo về mua lúa cấp cho dân ăn tạm, nếu đợi xét chậm sợ chúng đói chết; số bạc 15$ nầy, mua được hơn 60 ang lúa, mỗi người lãnh 3 bát (10 bát là một ang), thơ được mấy ngày, chúng rất đội ơn quan phủ.

Ngày 27-10-36, quan tỉnh có phái một hội đồng, do các ông Hội viên hội Cứu tế chẩn thật, là ông Tiêu-viết-Sum (Bình sơn) Tôn-Nguyên (Sơn tịnh), Võ Hóa (Tư nghĩa) hợp với phái phủ Sơn tịnh là thầy phái Trần-Đình-Ngôn về hội khám tính cảnh bọn dân đói ấy để định sự chẩn cấp.

Lúc 9 giờ ngày hôm ấy, Hội đồng đã đến bến Sò, địa đầu làng Cung hòa, đã có hào lý đem ngựa đón tiếp, lúc về đến nhà hội làng, một hồi lâu thì ông hội viên Võ-Hóa mới đến, lòng có đang trên rượu ra mừng, vì đã trưa nên làng mời Hội đồng ở đó dùng cơm luôn. Lúc ở hội sở làng, thấy có nhiều người đói rách ở xóm Nghiêm quang (thuộc Cung hòa) đến lạy hội đồng xin chẩn, và xin xét lại kê trích thêm cho; song Hội đồng bảo tờ trình kê sau, việc có trong tờ trình của chỉ xét xóm ba, xóm nhì thôi, và nói: «Nếu cứ kê trích luôn, thì nhơn dân các làng, dụ cũng đói rét, Hội đồng làm sao chẩn cấp cho đủ, và lại theo điều lệ của hội Cứu tế chẩn thật, thì có thể cho dân mượn tiền đúng trong hạn 6 tháng rồi phải trả lại cho Hội».

Các ông hương lý nghe hội đồng nói cho dân mượn, chớ không phải chẩn, thì có xin hội đồng xét cho được chẩn, chớ mượn thì dân không thể trả được, vì hiện mọi bắc cây cấy mấy tháng 3 sang năm, đều bị khô cháy, thì hoa lợi mùa sau chẳng gì có ăn, mà nói trả? nên mượn thì hương lý không giám nhận lãnh.

Sau khi cơm nước xong, hội đồng đồng với ngài (ông hội Tiêu-viết-Sum đi xe đạp nhà, vì đường về xóm không đi xe tay được), cùng hương lý cho tại thôn đến đi khám xét (từng nhà mỗi người, xem có quả đói thật hay không. Khám xong, hội đồng làm biên bản phúc bẩm, e phát chẩn hay cho mượn cần mong ở lời quyết định sau. Vì phần nhơn dân đương cơn đói khó, nếu có tin hội Cứu tế ra ơn chẩn cấp, thật lấy làm cảm bội vô cùng, song về nỗi cho mượn, thì e khi trả không được, nên mừng được có ăn bấy giờ, mà cũng sợ nỗi lo trả nợ sau tới.

Mong nhà nước xét thấu mà ra ơn chẩn cấp, thì dân đặt ơn.

Đào Ẩn

(1) Một thứ trái ở miền nước mặn.

VẬN-VĂN

Vịnh bà Trưng

Mỵ-linh đó cũ những xa trông,
Mường tượng oai linh giữa nắng nông.
Buổi giặc ra tay đền nợ nước,
Cùng em hăm sức bảo thù chồng.
Kìa trai quốc thước tài khôn tưởng,
Nầy gái thuyền quyên khí vẫn hăng.
Cột Việt gây nên nền tự chủ,
Gương treo sông Hát bóng trăng trong.

II

Việc nước đem đành bỏ chồng trông,
Một lòng thề quyết với non sông.
Phất cờ nương-tử em xung chỉ,
Ra trận phu-nhân vợ tướng chồng.
Muôn miệng khen thì con giống Việt,
Ngàn thu nức tiếng chín tầng Hồng.
Bể dâu thay đổi đã bao kiếp,
Nữ tướng gương đời bóng vẫn trong.

V. D. D.

Lầu ông Hoàng (1) ở Phan-thiết

Lầu ông Hoàng, cảnh đẹp làm sao!
Ngất mấy tòa xây giữa nắng cao.
Kìa cửa tiếp tân, phòng đọc sách,
Nọ hồ bừng nước, gác xem sao.
Cỏ cây hoa đẹp nhiều trăm thứ,
Trời bể trăng mây đủ mọi màu.
Thắng-tích còn đây người đã vắng,
Bóm chiều đâu nỗi mùa lao xao.

CẨM-HỒNG

(1) Ông Prince Monpontier, người Pháp, đã chết rồi.

https://tieulun.hopto.org

Thân nhân của người thợ Hoàng-v-Bản kiện đòi bồi thường 2 600$

Hoàng-văn-Bản, thợ cưa ở hiệu Xuân-vinh (Hanoi), sau khi đình công rồi lại thất cổ tự tử, đã đăng tin vừa rồi. Nay thân nhân của Bản có đơn đưa ra tòa kiện, xin tòa buộc hiệu Xuân-vinh bồi thường cho 2.600$ và cấp cho đứa con của Bản mỗi tháng 6$, cho đến lúc trưởng thành. Trong đơn nói rằng Bản bị đánh đập thậm tệ mới tự tử.

Hội chợ và lễ đua nước ở Nam-vang

Sớm mai 29 Octobre, tại kinh thành Nam-vang (Cao-mên) đã khai mạc hội chợ và lễ đua nước.

Theo các báo trong Nam, số người tới xem đông lắm.

Mấy ngày hội chợ, quan Khâm-sứ có nghị định không xét căn-cước của ai cả; nhưng theo bạn đồng nghiệp «*Bắc-tiến*» thì có lính ký mộ đầu, chiếc xe của phái viên bảo ký đi đến Soài-riêng, Bắc nam và Nam-vang, ba «cửa ải» ấy đều có lính đón xét hỷ.

Bài diễn-văn của ông Nghị-trưởng Phạm-văn-Quảng đọc về buổi bế mạc (ngày 17-10-36)

Thưa quan Khâm-sứ,

Thưa quan đại diện quan Khâm-sứ đại thần,

Thưa các ngài,

Công việc trong kỳ Hội đồng thường niên năm 1936 đã kết liễu. Chỉ trong tám ngày mà chúng tôi phải xét hết các vấn đề kinh tế, xã hội và tài chánh, như thế cũng có vội vàng quá. Nhưng chúng tôi hết sức sốt sắng làm việc trong phạm vi thời gian đó để tỏ cho Chính phủ biết trong trường hợp nào chúng tôi cũng vẫn một lòng thành thực hợp tác với Chính phủ Bảo hộ để mưu cầu hạnh phúc cho cả hai dân tộc Pháp, Nam ở trên đất đất hình chữ S này.

Nhất là trong thời gian này, chính trị đảo điên, nhân tâm chấn động, thì cái mối hợp tác của hai dân tộc lại càng phải khăng khít, và muốn cho sự hợp tác đó có kết quả tươi tốt, cái hố sâu chia rẽ hai dân tộc cần phải lấp đi, nghĩa là cái lòng ngờ vực nhau phải dẹp hết. Vì thế cho nên chúng tôi thành thực mà tuyên bố rằng: Bao giờ chúng tôi cũng một lòng mong cho nước Pháp thành thực khai hóa cho chúng tôi và trong trường hợp nào chúng tôi cũng cần phải có nước Pháp bảo hộ.

Chúng tôi đã nói rõ cái chí hướng của chúng tôi, thì chúng tôi có thể trình bày cái nguyện vọng của chúng tôi:

Chúng tôi xin Chính phủ Bảo hộ ban bố cho một chánh thể rõ ràng. Hiện nay chúng tôi không biết đi theo con đường nào cho chính đáng và cũng không biết đi đến đâu. Lướt tới rồi lại lộn lui, chẳng khác gì con thuyền ở ngoài bể khơi không có địa châm vậy.

Vì vậy chúng tôi mong nước Pháp ấn định cho một chế độ chính trị rõ ràng minh bạch, không thiệt đến quyền lợi của người Pháp mà nhân mạng tài sản của chúng tôi có chỗ đảm bảo. Được như thế, chúng tôi chắc rằng không những đại đa số người Nam vui lòng theo gót nước Pháp mà đi cho đến nơi, mà hạng thiếu niên cấp tiến cũng sẽ bỏ cái lý thuyết xa xôi mà theo con đường tiến bộ và chính đáng vậy.

Trong nhịp này chúng tôi không có thể bỏ qua mà không nhắc đến cái quyền hạn của viện Dân biểu. Từ năm 1928, Hội đồng tư vấn đổi thành Nhân dân Đại biểu viện, có nghị định của quan Toàn quyền Varenne ngày 24 Février 1926 định quyền hạn cho Dân viện như sau này:

«Viện Dân biểu có quyền được «bày tỏ ý kiến với Chánh phủ Bảo «hộ và các vấn đề có ích chung cho «dân bản xứ, và được phả quyết «những vấn đề cải cách có ích do «quan đại diện Bảo hộ đồng ý với «quan Nam triều mà thi hành».

Rồi sang năm 1933, Viện nhân dân đại biểu thuộc về Nam triều, ngoài việc bày tỏ ý kiến về ngân sách vào hai mục xã hội và kinh tế chứ không có quyền phả quyết, chúng tôi có đều thỉnh cầu gì phải đưa trình quan Tượng-thư bộ Lại hiệp đồng với quan Khâm sứ có bằng lòng cho thảo luận mới được đưa vào chương trình nghị sự.

Xem như thế thì quyền hạn của Dân viện, Chính phủ càng ngày càng giảm bớt đi. Chính phủ cho chúng tôi cái danh mà không cho chúng tôi cái thực. Chúng tôi làm thế nào mà làm việc cho có ích lợi được, cho khỏi phụ lòng dân được.

Trong kỳ hội đồng bất thường hôm 25 Septembre 1936, chúng tôi thảo tập nguyện vọng mà dư luận công chúng không chịu công nhận, là cũng bởi duyên cớ kể trên kia vậy. Chúng tôi mong rằng chính phủ biết rõ hiện tình của chúng tôi mà cho chúng tôi những quyền hạn tương đương với cái danh hiệu Dân biểu, thì chúng tôi mới có thể đảm đương cái trách nhiệm vì dân mưu cầu hạnh phúc được.

Hiện nay nhân dân xứ nầy còn mong một cái hy vọng lớn về chính sách khoan hồng của nước Pháp đối với các thuộc địa.

Trong lúc đang khát khao mong đợi việc cải cách, trăm mắt ngóng

(Xem qua trang 2 cột 6)

SOCIETE INDOCHINOISE DES FILMS & CINEMAS

Société en formation

Thưa các Ngài,

Sau đây xin trích mấy khoản cốt yếu ở trong bản điều-lệ mà chúng tôi đã nhờ Trạng-sư dự thảo rất cẩn thận để các ngài hiểu đại khái hội chúng tôi định lập ra thế nào, và xin các ngài vì tình đồng-bào, vì mối lợi chung mà cổ động giúp cho hội chúng thành lập thì chúng tôi được mang ơn vô cùng.

Thưa các ngài, việc làm cinéma này cũng như các việc buôn bán khác, cần phải buôn tận gốc, bán tận ngọn, thì mới có cơ phát đạt được, việc đó chúng tôi đã không quản xa xôi, chẳng nề tốn kém, trong mấy tháng vừa qua, đã đi nghiên cứu đến tận nơi, tận chốn, nào là đi Hồng-Kông, sang Tượng-Hải, qua Nhật rồi sang Pháp, nay đã tìm đến cho huyệt làm ra phim, chỗ buôn phim, để thuê hay là mua đem về đây chớp, chứ không phải thuê mượn lại của các tay hàng xách nữa.

Nếu chúng tôi chỉ khư khư làm quanh một vài tỉnh ở gần đây thôi, thì cũng đã tạo cách làm một mình, mong tuồng như vậy thì thương giới nước nhà thông bao giờ khuếch trương lên được, mà đã không khuếch trương được, thì còn mong gì có ngày theo vai thích cảnh với đời ở thường trường được. vì các lẽ đó, tại nhân nhà đã sẵn, đã đẹp và máy móc cũng đã sẵn, chẳng phải mua bán, thuê mượn, của ai, và lại có mấy ông bạn thân khuyên nên hãy vận lập hội để sau này mở mang nghề chớp bóng nói của người mình ở khắp cõi Đông-Pháp, nên đầu vốn chẳng có bao, kiến thức không được mấy, cũng đánh bạo đứng lên đề xướng việc lập hội, mong rằng đồng bào chiếu cố giúp cho, một mai mối lợi lớn khỏi ra tay người ngoài.

Hội chúng tôi định lập đại khái như sau này:

1) Hình thức hội: Trê-Ngân Cổ-Đông Hữu-Hạn Công-Ty (Société en Commandite simple).

2) Mục đích hội: Khuếch trương nghề chớp bóng nói ở Hanoi và khắp các tỉnh ở Đông-Pháp;

3) Tên hội gọi là: Société Indochinoise des Films et Cinémas.

4) Hội quán: 51 Rue de la Citadelle Hanoi, tức là nhà chớp bóng Olympia bây giờ.

5) Vốn hội định là: Mười vạn đồng (100.000$00, chia làm 2000 cổ phần, mỗi cổ phần là 50$00.

6) Cách đóng tiền: Khi mới vào, phải đóng một phần tư (1/4) nghĩa là mỗi cổ phần 50$00, lúc mới vào chỉ phải đóng có 12$50 thôi, còn bao nhiêu sau này, khi nào hội cần dùng sẽ đóng sau.

7) Chủ nhiệm: Mr. Vũ-viết-Vọng tức Vạn-Xuân, chủ trương chịu hoàn toàn trách nhiệm (seul gérant responsable).

8) Hạn hội: Định là sáu năm kể từ ngày hội thành lập.

9) Mỗi năm chia lãi một lần.

10) Đại hội đồng sẽ bầu một ban kiểm sát (conseil de surveillance) để kiểm sát công việc của quản-lý.

11) Cứ mỗi năm họp một kỳ Đại-Hội-Đồng-Thường Niên để nghe tờ trình của quản-lý và tờ trình của ban kiểm-sát — Khi hội có việc cần thì quản-lý hay là ban Kiểm-sát cũng có thể mời họp Đại-Hội-Đồng Bất-Thường được.

Các hội viên đều có giấy đi xem được giảm giá (carte de réduction) chẳng những ở Cinéma Olympia ở Hanoi mà thôi đâu, mà lại còn ở các rạp cinéma ở các tỉnh khác nữa, hoặc thuộc về bản hội, hay là thuê lại phim của bản hội thì cũng đều được trừ như ở rạp Olympia vậy.

Chúng tôi đã gửi một trăm quyển điều-lệ ở tại nhà báo «Tiếng-Dân», số 123, Rue Đông-Ba à Huế, ngài nào muốn xem, xin cứ lại đấy mà hỏi.

Kính mời,

Vũ-viết-Vọng tức Vạn-Xuân

Môn thuốc trẻ con

Trẻ con thể chất mềm yếu, dễ bị cảm nhiễm, như cảm gió, cảm nước, cảm nắng, cảm lạnh, hoặc khi mọc răng, khi trở trời, cũng hay phát nóng lạnh.

Cảm lâu xuống đến phổi sinh ra ho, nếu để chậm trễ hay sinh ra bệnh sưng phổi.

Muốn chữa các chứng cảm mạo, nóng lạnh và các chứng ho của trẻ con, nên dùng:

thuốc nóng lạnh trẻ con
và thuốc ho trẻ con

HIỆU CHÚ THỌ

NHÀ THUỐC VĨNH-THỌ TOURANE

Việc Thế-giới

TRUNG-HOA

Quân Nhật tập trận tại Bảo-kinh

Bảo-kinh, 27-10. — Theo những tin chắc chắn, thì các quân chiến Nhật có tin cho Hội-đồng thành phố Bảo-kinh biết trước rằng quân Nhật sẽ tập trận trong hai ngày tại Bảo-kinh, và xin đồng bắt các cửa nhà bỏ trống để cho quân lính tạm trú.

Nhân dân Bảo-kinh được tin ấy có lòng sợ hãi.

Hiệp-định Nhật Hoa

Thượng-hải, 27-10. — Ông Li-Ssé-Hoa, ban trưởng biểu bạn kinh tế của Hội đồng chính trị Hồ bảo — Charbar, đến Thượng hải tuyên rằng Trung — Nhật đã có ký một giải hiệp định về kinh tế hiệp tác ở Hoa bắc. Ông lại nói có hiểu đã có lập những hội Trung — Nhật để lập những đường hàng không, để khai các mỏ than ở Lung-Teng, Trangchow, Shi-Chên-Chwang và khoách trương nghề trồng bông vải. Ông lại thêm rằng các quan chức Hoa-Bắc không thể cùng Nhật điều đình, nên các cuộc Hội-nghị Trung-Nhật ở Nam-kinh bị thất bại.

PHÁP

Ông Albert Sarraut nói về tình hình Thái-bình-dương

Paris, 28-10. — Trong bài phỏng vấn ông Albert Sarraut của đại biểu báo «*Annales coloniales*» có đoạn như sau này:

— Cuộc đăng cơ ấy (Nga-Nhật) nghiêm trọng lắm.

— Vậy theo quan thế tướng, cớ có cuộc xung đột ở Viễn-đông chăng? Ngài có tin như vậy chăng?

— Tôi tin rằng cuộc xung đột ấy có theo sau cuộc xung đột ở Âu châu.

— Nghĩa là nếu bên nước Đức chống kích Nga thì bên kia Nhật cũng công kích Nga ở Sibérie, và nếu theo đúng ý hiệp ước Phây-Nga, thì chúng ta cũng dự vào cuộc chiến tranh ấy; đánh với cả Đức cả Nhật... Trong cơn ấy, thì Đông-dương cũng quay quắng vào vòng khói lửa.

— Những sự dự đoán về chính trị thường ít khi đúng lắm...

NGA

Đã-đảo tôn-giáo

Varsovie, 30-10. — Đến ngày 7 Février 1937 ở Moscou sẽ có cuộc hội nghị thế giới của những người không tin đạo và tự do tư tưởng. Cả thảy sẽ có đại biểu của 46 nước đến dự. Trong bản chương trình hội nghị có khoản định lập một sở chuyên về việc tuyên truyền đánh đổ tôn giáo trong tất cả các nước.

Thầy đánh quá lẽ

36 người cu-li xin thôi làm

Theo báo «*Việt-Nam*» số ra ngày 30-10-36, cách vài ba ngày, hãng xe đò Đông-dương có bắn 41 người cu li của khúc đường rẽ từ ga Arras đến ga Pétras-Ký (Nam ký) làm vô sự.

Ấy vậy mà hồi sáng mai nầy (29-10-36), ông chánh «ép» Tây đi xét đường, thấy một người cu li làm trừa đỡ hơn mấy người khác, liền lại đấm đá rồi còn đánh nhừ tử.

Lúc bấy giờ 40 người cu li còn lại chẳng ai hề mới. Song chiều lại ở khúc đường ấy chỉ còn có 4 người đến làm. Tả ra 36 người kia họ đã kéo lên buy-rô hãng xe lửa 126 đường Paul Blanchy (Saigon) xin thôi làm và lãnh tiền, nói rằng thấy đánh và đuổi người cu li kia vô lý như vậy, họ bất muốn làm.

Có quan ta đương làm sáu kỉ.

Vì đốc-công hay đánh

nên 51 người cu-li xe lửa làm reo

Báo ấy lại có đăng: Hiện nay hãng xe điện đương sửa sang con đường Saillenéai lại. Làm khoảng đường rẽ ấy tất cả có 58 người cu li và thợ. Hôm 22-9-36, vào lối 1 giờ trưa, 51 người đồng lòng bỏ việc làm, kéo nhau lên phòng vào ông chủ ở đường Paul Blanchy (Saigon), kêu nài với chủ rằng ông Đốc công Terry (người coi họ) làm dữ đằng quá, đánh đập họa họ lắm, như vừa mới đây Tôi bị đánh sưng mặt mày cũng vì cái tội ông Đốc công là rầy mà trả lời lại.

THƠ-TÍN

Cùng Ô. Nguyễn văn Quỳnh, Haiphong

Được mandat 5$00 của ông trả tiền báo đến 10-6-37, xin cảm ơn. T. D.

VIỆC TRONG NƯỚC

Buổi hát làm nghĩa

HUẾ. — Anh em học sinh trường Phát-toàn, đã xin được phép tổ chức một buổi hát để thân tiền giúp dân Bảo-lộc.

Cuộc vui lý hợp sinh tự đông tới làm thắng, sẽ diễn tại rạp hát Tân-Tân trong đêm thứ ba 10 Novembre. F. V.

Xét nhà

NGHỆ-AN. — Hồi 13 Octobre vừa rồi, quan Một thám Vinh, quan Đại tỷ Phú quý cùng quan Huyện Nghĩa đàn đáp ở tổ tới xét nhà ông Chánh đoàn Tại ở làng Thọ lộc, tổng Cự lâm, nhưng không được tang vật gì khả nghi.

Lúc xét xong, quan Một thám có hỏi đến Hồ-đức-Phiệt (quán Quỳnh lưu, có ngồi dạy trẻ ở nhà ông ấy), ông Chánh đoàn Tại thưa rằng: Độ mười hôm nay, theo tình quan địa phương sức bảo người ấy phải về quê, nên đã thân lịnh về rồi, không giám ngồi dạy trẻ nữa. Các quan ta ra về.

Vụ xét nầy cũng do sự bố giấy «hội họp thảo nguyện vọng» tháng trước.

Người nghe chuyện

Sao chưa làm thêm trường?

HÀ-TĨNH. — Ở xã Thượng Đạn (Cẩm xuyên) năm trên có ba ông hào hữu trong xã là Hoàng-ngọc-Khanh, Trần-quang-Miêm và Nguyễn-xuân-Đề tự xuất tiền nhà ra làm một cái nhà thương và cái trường đáng giá trên dưới một ngàn bạc; nói là làm việc nghĩa, mà bản tâm cũng mong được thưởng phẩm hàm nầy nọ. Nhưng việc công tác vừa xong, rồi gặp lúc lộn xộn, nên việc tư thường phẩm hàm phải chậm. Mấy năm nay ba ông cứ kêu xin luôn. Mãi đến năm người đây, có quan Thanh tra công quan Đốc học bản tỉnh về khám trường, các ông lão trường đương trực, tổ bày ngay ngắn và lại hứa làm thêm một gian nữa, vì trường nầy có một lớp phải tạm ngồi ở chợ, quan Đốc, quan Thanh tra thương sang tỉnh tôn và tư vào bộ, ba ông nầy liền được thưởng, người Bát phẩm, người Cửu phẩm.

Được thưởng, sẽ cũng chẳng các ông sẽ giữ lời hứa, trả con cái có nhà trường ngồi học, không phải ngồi trên đình chợ.

Quan phủ Tĩnh-gia bị sỉ bỏ 1 năm không có lương

Về việc ông Võ-by-Sam, tri phủ Tĩnh-gia (Thanh-hóa) bị can khoản thay đổi văn án, T. D. đã đăng gần đây. Nay đã có chỉ chuẩn đem viên ấy liệt tích ký án và phải về sỉ-hồ 1 năm không có lương.

Vụ nầy, thế là kết liễu.

Nào hay cớ trông hoài trông hãy mà e lắng thấy! — Học trò bài cáo

Tiền lót gạch

FAIFO. — Mấy độ nầy, Faifo là một thành phố chết, buồn bán ế ẩm, mấy nghe nhà đương cuộc dự định lót gạch hè lề mấy con đường và bắt chủ nhà phải chịu phần nữa.

Lát gạch lề đường làm cho thành phố thêm đẹp, nhưng đang lúc «đồng tiền» nầy, nhiều người than van, trông hoãn việc ấy lại. M. T.

Sao không đặt ai làm hương hòn?

QUẢNG-NAM. — Làng Thạnh-Minh, tổng Tiên-giang, huyện Tiên-phước, hương hòn Nguyễn-Đại qua đời ngày tháng giêng năm nay. Vợ hương hòn xin làng đặt hương hòn khác. Ngày tháng 5 ta, làng đã lần 3 người trình huyện, mà quan không phát bằng cho ai cả. Vợ con hương hòn nhiều lần hòn lại quan xin đặt người khác để giao cả tính và của công làng mà hiện chưa có người nào. Hiện lúc làng về mùa tháng 8 và mùa tháng 8 nầy, không ai coi thu, rất là lối thời.

Rồi là một cớ khó hiểu!

Dân làng

Dâng kiện lý trưởng

Dân làng Dương-hòa, tổng Tiên-giang, huyện Tiên-phước, rất ức về mấy khoản lý trưởng sanh sự:

1) Ngày mồng 3 tháng giêng, tên Cao Hương có lỗi gì đó, lý trưởng bắt vợ một con heo, buộc nó phải bán nửa cái nhà ấy liền mua rượu và sắm lễ xét, mà y còn bắt phạt 6$50 và phải đi làm xâu trong làng 7 ngày. Cao-Hương không chịu đi xâu, lý bèn trình quan.

2) Đất lưu hoang trong làng, dân làng xin khai phá thành thục làm thuế, lý không chịu nhận, mà lại nhận cho tên Nguyễn-Tấn người biệt hạt. Nghe dân làng đương kêu nài xin trung tại quan.

3) Trong làng có một cái đầu đò (làng Trường) dân trong làng cần gho đó xin chèo, mà y không cho, y lại cho một viên phó quản Nguyễn-Tiến, người biệt hạt chèo, tiền qua lại nhiều quá, dân đi bán than cũng phải qua đó, chịu không nổi, có đơn kêu dân, quan cũng không cho viên kia chèo nữa.

Trong làng có tên Trần-đăng-Ngọc đăng 1 mẫu 8 sào thổ làm, có trồng dâu trên lý chiếm lấy thổ làm lấy làm của riêng, biện Ngọc đã có đơn kêu quan, vì đã nộp 2 năm thuế về 1 8 làm ấy rồi.

5) Lần lý trưởng nầy nào, làng dân không biết, đến ngày 25 tháng 8 ta vừa rồi thấy thầy thông về tiếm, chỉ thấy có hai người đứng dự tiếm là quyền lý trưởng Lê Nen và Trần-Nghiệm không nhà. Số đình

(Xem tiếp qua trang 4 cột 4)

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

PHÁT-HÀNH LẦN THỨ HAI

Có 4 kỳ liên tiếp nhau:

Kỳ thứ nhất, xổ tại Nam-Vang, ngày 23 tháng 10 tây năm 1936

Kỳ thứ nhì, xổ tại Hanoi, ngày 17 tháng 11 năm 1936

Kỳ thứ ba, xổ tại Saigon, ngày 19 tháng chạp tây năm 1936

Kỳ thứ tư, xổ tại Huế, ngày 20 tháng giêng tây năm 1937

Mỗi kỳ chỉ phát hành có 200.000 vé

ĐỪNG CHỜ RỬA, NÊN MUA MAU MAU ĐI, KẺO ĐẾN GẦN NGÀY HỐI MUA LẠI HẾT!

Kỳ nào, cũng vẫn có:

1 số trúng	4.000$
8 số trúng	1.000
80 số trúng	100
400 số trúng	50
4.000 số trúng	10

Số 4 kỳ khác nhau, xin nhớ cho kỹ, kẻo đến của ngày xổ, đã làm uổng công. Nhưng trong 4 kỳ ấy, bất cứ kỳ nào, đã trúng hay không, nhớ giữ số cẩn thận, qua tới ngày 20 tháng giêng tây năm 1937, còn được dự một cuộc xổ số chung nữa, xổ tại Huế, tức sau khi xổ kỳ thứ tư rồi. Nay ra được rằng một lô lớn trong 3 lô sau nầy:

100.000$ — 40.000$ — 20.000$

Nên để ý: Kỳ nào, vé cũng bán khắp cả xứ Trung-kỳ. Vé kỳ thứ nhất đang hết rất mau! Hiện nay đã bắt đầu bán vé kỳ thứ nhì rồi! Ở các thành thị, bán đến 10 tháng 11 tây thì thôi, còn nơi chỗ khác bán đến 14 tháng 11 tây là cùng.

Cũng 1$00 một vé, mà lại được hai dịp may!

MỌI VẬT CẦN THIẾT CHO QUÍ NGÀI CÓ BÁN TẠI HÀNG LỚN

GÔ-ĐA HANOI,

Grands Magasins Réunis

Khi cần dùng đến, quí ngài nên hỏi tại hàng **SOCOA**, 145, Rue Paul Bert HUẾ, thì quí ngài sẽ được vừa ý.

TỪ THỨ BẢY 7 ĐẾN THỨ TƯ 11 NOVEMBRE

Sẽ có cuộc chưng bày lớn các thứ hàng tại hàng

SOCOA.

Sữa
NESTLÉ
hiệu CON CHIM

Sức Khoẻ Của Trẻ Con
Nhiều Chất Bổ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học Lycées ở Khắp Đông-Dương

Đau ngực, Đau phổi, Hen suyễn, Ho, Lao...

Ông Đào chí Nam, duy chỉ có Bắc-Dương một có những phương thuốc gia truyền, kinh nghiệm đã lâu đời, chuyên trị các chứng đó được khỏi hẳn một cách rất mau chóng. Vậy khi người nào mắc phải các chứng đó, hay là các chứng khác như phong hàn, đau bụng kinh niên, động-kinh v.v. giang mai, di mộng tinh bàn vân... nên gởi ngay thư ra Nhà thuốc Đại-Bắc-Dường 22 rue des Médicaments à Hanoi mà mua thuốc uống cho mau khỏi đi (trừ con mắc bệnh ngoài, chỉ 7 ngày thuốc là khỏi ngay... trăm người không sai một). Xin tạm trích mấy bức thư ông ký rõ thuốc của Bắc-Dương thần diệu vô cùng:

1°) Anh Phan tôi mắc bệnh ho-lao, nằm điều trị tại nhà thương rồi sau lại dùng thuốc ta khắp nơi mà vẫn hiu, nay dùng Tiên-Tửu và Thuốc của Ngài, ăn mau khỏi bệnh, nên chóng béo mập khỏe mạnh. Thuốc của Quý-Dường quả là thần diệu lắm... M. Phạm-Nhạn. Représentant de la Société Indochinoise et Commerciale d'Annam à Faifoo.

2°) Con trai tôi mắc bệnh hen suyễn, ho dữ, đang thuốc khắp nơi, tốn gần 300 bạc mà vẫn hiu, nay dùng thuốc của Ngài chỉ hết 2 chai Tiên-Tửu và 12vỏ thuốc mà đã được khỏi hẳn rồi... M. Trần-quang-Tự Surveillant des Mines à Quảng-Trị.

Núi Ngự sông Hương có thú chi vui...

Đĩa hát

điệu HUẾ

TUYỆT-DIỆU dẫn bực rào,
Qui ngài đã rõ.

Nay xin giới thiệu thứ máy hát mới về, giáng đẹp, trên nắp để được 8 đĩa, đi đâu mang theo rất tiện, chạy hết đĩa máy tự đứng, giây thiều lớn (22mm) mà giá chỉ có 12$. Cũng có thứ thường giá 7$ và 9$.

Mme H. Richard, 87, rue Gia-long, HUẾ
ĐẠI-LÝ Ở TRUNG-KỲ
máy và đĩa hát BEKA
Các thứ đồn tăng của hiệu COUESNON - Paris
Có cả máy chụp hình và ciné bán giá như bên Pháp
CATALOGUES biếu không

Bài diễn văn của ông Nghị trưởng

(Tiếp theo trang 1)

ngồng vào hộ thuộc địa ở Paris, mà thấy Chính phủ Nam-triều thi hành cường quyết việc trừ hại cho dân, dân rất lấy làm hoan hỉ: chúng tôi muốn nói về việc cách chức mấy viên can vào các vụ hối lộ. Chúng tôi cũng biết rằng có bực quan thanh liêm, cương trực chuốc lại thanh danh cho quan trường; nhưng chúng tôi ước mong Chính phủ lưu ý luôn luôn đến việc thừa hành của các viên chức ở các địa phương, để cho quan tham lại những không làm hại được nữa. Những sự hành phạt cường quyết của Chính phủ mới đem ra thi hành mà trị cái đám hại dân kia, thật là được thỏa lòng dân lắm lắm. Làm như vậy là triệt cái hạng vô lương tâm kia chỉ làm giảm cái giá trị quan lại đi mà thôi.

Về vấn đề lao động, quan Khâm sứ đã tin cho chúng tôi biết quan Thượng thơ thuộc địa đã cho thi hành ở Đông Dương luật bớt giờ làm việc và luật bảo hộ lao động. Chúng tôi rất cảm ơn lòng khoan hồng và nhân đạo của Chính phủ bình dân. Như thế là về vấn đề lao động chúng tôi đã được ít nhiều thỏa mãn.

Nhưng trong xứ Trung kỳ số người lao động so với số nông dân chỉ là một số ít mà thôi. Nông dân chiếm 4 phần năm toàn dân Trung kỳ. Nông dân ở Trung kỳ không phải là lao động, nhưng là tiểu địa chủ; mỗi người có một vài đám đất, quanh năm chỉ trông mong vào hoa lợi mà sống, chúng tôi đã có nhiều dịp trình bày lên Chính phủ cái tình trạng khốn khổ của nông dân rồi. Nay chúng tôi xin nói tóm lại rằng: Nông dân sống chỉ mong làm sao cho đủ cơm ăn áo mặc mà cũng không được.

Chúng tôi thiết tha xin Chính phủ Bình dân đoái tưởng đến nông dân ở Trung kỳ, và lưu tâm đến cảnh nghèo khổ của họ mà tìm phương cứu vớt họ.

Chính phủ sở tại trong năm vừa qua đã được thật hành một chương trình chấn chỉnh kinh tế để giúp nông dân. Nhưng xứ Trung kỳ là một xứ nghèo, phạm vi tài chánh rất chật hẹp. Chính phủ biết là công cuộc đã làm không thể giúp được dân bao nhiêu, nhưng tiền không có, không làm cách gì khác được nữa.

Vấn đề cứu nông dân bây giờ là vấn đề tài chính. Muốn giải quyết vấn đề này cho có công hiệu chỉ có một cách là xin quan Thượng thư thuộc địa và quan Toàn-quyền cho Trung kỳ một số tiền để thực hành một chương trình vệ nông. Việc thực hành chương trình đó chúng tôi mong ở lượng khoan hồng của hai Chính phủ.

Về phần chúng tôi, xin nhắc lại rằng trong việc ích dân lợi nước bao giờ chúng tôi cũng một lòng hợp tác với nhà cầm quyền.

Thưa quan Khâm mạng, chúng tôi xin nghỉ tán lên Hoàng-đế tấm lòng thành kính của thần dân trong xứ đối với Hoàng-đế và nhờ Ngài tỏ lòng cảm ơn của chúng tôi lên quan Khâm Sứ về cái chánh sách khoan hồng của Ngài sắp thi hành để giảm bớt thuế khóa cho dân Trung-kỳ.

Sau nữa chúng tôi xin có lời rất cảm tạ Ngài đã trót 4 năm giúp việc cho Dân viện. Chúng tôi cũng xin cảm ơn quan thanh tra Jerdin đại diện cho quan Khâm Sứ và quan Cố vấn De Basty và các quan đại diện Bảo hộ và Nam-triều đã hết lòng giúp việc cho Viện chúng tôi. Tôi xin cảm ơn các quan Tây Nam và các nhân viên nhà báo có lòng đến dự lễ bế mạc này.

THUỐC TRỊ
BẠCH ĐÁI VÀ TỬ CUNG
Đại tài hiệu Nhành Mai
Giá mỗi hộp 0p40. Trị không hết bịnh không lấy tiền

Người đau chứng bạch-đái và tử-cung, không gặp thuốc hay điều trị thì trọn đời khương con, và thân thể càng tiều tụy, sau yếu lần mòn, sanh các chứng khác nguy hiểm cho tánh mạng lắm. Thuốc bạch-đái và tử-cung của Dược-hiệu hết sức hay, trị các chứng kể dưới đây:

Huyết trắng ra dầm dề khi trong khi đục như nước cơm vo, gương mặt xanh xao, càng ngày càng ốm, mỗi một cả chân tóc, hoặc tử-cung có vết thương, ra huyết trắng vàng ra lòng, khan nhức mỏi, tử-cung ngứa khó chịu hoặc đường kinh khi trồi khi sụt, khi ra năm bảy ngày mà không dứt, khi ít khi đau rất, hoặc bị cang độc, tận độc tử-cung có mụt, ra huyết trắng có giấy cổ máy và có máu. Các chứng trên đây đều nặng thế nào uống thuốc này hiệu nghiệm như thần. Giá mỗi hộp lớn 0$40. Có bán nơi các chỗ bán thuốc Nhành-Mai.

Mua sỉ: Trừ bán nơi VIỄN-ĐỆ, 11 quai de la Soie, và các chỗ bán đều Khuyến-diệp có bán.

VẬT QUÍ CHO KHÔNG LẤY PHƯỚC
(Vật này đã cứu trên 100 mạng rồi)

Tôi có thể nói trị nọc Rắn Rít rất tài. Từ ngày tôi biết nọc này, tôi đã cứu được trên 100 mạng bị rắn rít cắn, Rắn Hổ, Rắn Trun, Rắn Lục đều có cứu rồi và có cứu được hai người bị rắn cắn chết rồi, ngày sau nông sau sống lại.

Ai rủi bị cắn, cắt bớt nấy một chút cho tôi rượt để vào chỗ bị cắn, bớt tự nhiên vào, hai rất mạnh rày cũng không rớt, chừng hít hết nọc mới nhả ra. Người bịnh vô hại.

Ai muốn có bớt nấy viết thư cho tôi, nhớ nhét theo 0$05 cò, tôi cho không lấy phước, do nơi NGUYỄN-VĂN-LƯƠNG, boîte postale N° 336, Saigon.

Bằng muốn có gấp, mua một hộp thuốc dán hiệu (Cao rắn) thứ lớn 0$30. Trong hộp thuốc dán đó, có để vài bớt nấy cho không. Thuốc dán dùng trị Ghẻ, Tức, Nhọt, Hạch đâm, đau bà đau vú, sải chàng, nhức đầu, nước ăn chơn. Trị toàn cả các bịnh ngoài da, rất thần hiệu. Khắp nơi có bán, nơi các chỗ thuốc hiệu Nhành Mai (mỗi nhà cần có sẵn bớt nấy chờ khi cần dụng. Đi đường bỏ trong hộp đem theo càng hay).

Trong nhà thường có Rít, bò cạp, nên chứa sẵn bớt nấy.

Mua sỉ: Trừ bán nơi VIỄN-ĐỆ, 11 quai de la Soie, và các chỗ bán đều Khuyến-diệp có bán.

Lễ vạn thọ đức Bảo-Đại

Ngày hôm qua 6-11-26, là ngày lễ sinh nhựt của đức Bảo-Đại, các trường công tư và các công sở đều nghỉ.

Buổi mai có lễ bái khánh tại điện Thái Hòa, học sinh các trường có vào Nội triều điển chúc mừng. Tại phố Thừa có phát chẩn; tại Phu-văn-lâu có nhiều trò chơi, như đưa đu, bắt bội, đá gà, v.v...

Chiều lại có đá cầu, đánh cờ v.v.

Đến tối có cỗ đèn, và lại cung An-định có thiết dạ yến.

Ngày ấy các phố đều có treo cờ và đêm có thắp đèn.

Mất con

Tôi tên là Trần-Mưu, làng Thuận-Minh, tổng Thuận-truyền, huyện Bình-khê tỉnh Bình-định, (par poste Phú-Phong) có đứa con tên Trần-văn-Lý, tên tục là Trần-Ẩ, 15 tuổi, người gầy ốm, mặt xương, nước da trắng, mắt một mí, học tại trường Phú-phong, huyện Bình-khê.

Ngày tháng ba ta năm nay (1926) đương học, tự nhiên bỏ đi đâu không biết. Tôi ra công tìm kiếm đã nhiều mà không thấy, tính cho con ruột thịt rất lấy làm thương nhớ buồn rầu. Vậy tôi đăng lên báo mấy hàng nầy, xin bà con cô bác, ai biết nó ở đâu, hoặc gặp nó nơi nào, làm ơn mách giúp chỉ đâm cho tôi, tôi sẽ đến tận nơi đem nó về, và ơn to ấy tôi xin hậu đáp.

Nay kính.
TRẦN-MƯU

Đĩa hát
Phước-Cương mới
XUẤT-BẢN TRONG THÁNG
JUIN 1926
Đĩa có Nắm Phải giá chỉ có 2$00

Máy hát «DOODLE» có 18 kiểu khác nhau:
Modèle 100, bán rẻ hàng..... 12$00
700, hát 1 mặt rưỡi đĩa..... 15.00
905, hát được 3 mặt đĩa..... 18.00
505, hát 3 mặt đĩa có máy ngừng... 20.00
1000, có máy ngừng, hát 3 mặt đĩa, kiểu thật đẹp... 24.00
Đĩa có Huế, Ả-đào, chèo cổ-lương 2.00
— hát Quảng đông, đĩa Triều-châu 1.50
— hát Tây, đĩa đàn khiêu-vũ 1.50
— đàn Tàu, điệu khiêu vũ 1.50
— đàn hát điệu khiêu-vũ Nhật-bản 1.50
— đàn ngũ-âm, đĩa hát Lào 1.50

Qui ngài mua hàng gởi tiền bằng giấy ngân khối chịu cước phí. Có mua lục máy và đĩa hát 1926.

LÊ-VĂN-TÀI
Agent exclusif des Disques et Phonos
82, Rue Georges Guynemer
SAIGON

Muốn cho trẻ em đang ngỏ nghịch, hãy mua sữa đặc ngọt có Cường hiệu « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) mà dùng.
Chất sữa thường trong, làm riêng cho trẻ em và sử nóng.
Sữa « MẸ BỒNG CON » (Bébé Hollandais) thế cho sữa hiệu « LE COUSER » — giá trị sữa vẫn không đổi, chưng thay đổi nhãn mà thôi.

ĐẠI LÝ:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

BÁ = TƯỚC MÔNG = THẾ = TÔN

(LE COMTE DE MONTE-CRISTO)

PHÁP - QUỐC LỊCH SỬ TIỂU THUYẾT

Tác-giả: Alexandre Dumas — Số 104 — Dịch-giả: Nam-Son

Đồng hồ đổ 1 giờ rưỡi, hai chàng thanh niên xuống thang lầu, vào xe, đi theo đường Cua.

Đi được một đổi, thì một chùm bông lài tươi từ bên chiếc xe chở bọn gái quê bay vào xe bá-tước, tỏ cho An-be biết rằng mấy cô gái quê kia cũng đổi y phục như chàng và bạn chàng, và một đều lạ, không rõ tình cờ hay có cảm giác sai khiến như chàng và bạn chàng, bọn gái quê ấy lại bận y phục qui phái trong lúc hai chàng lại giả bận y-phục nông dân.

An-be lượm chùm bông lài tươi lên gắm vào nút áo thế cho chùm bông lài héo, nhưng cũng cầm chùm bông lài héo nầy trên tay; khi gặp lại chiếc xe kia, chàng đưa chùm bông lài héo lên môi một cách âu yếm. Thấy thế chẳng những một mình cô gái quê ném bông cho chàng mà cả bọn con gái trong xe kia đều cười òa lên cả.

Trong lúc đó, người ta thấy bá tước đương đứng nơi cửa sổ ngó xuống nhưng khi chiếc xe trở lại lần nữa thì ngài đã biến đi đâu rồi.

Không cần phải nói, ai cũng biết cả ngày hôm ấy An-be và cô gái quê ấy trêu cợt nhau mãi.

Tối lại, trở về ô-ten, Phờ-ràng nhận được bức thơ của tòa đại-sứ gởi lại trong nói rằng Giáo-hoàng muốn tiếp chàng nội trong ngày mai. Mấy lần sang chơi Rô-mơ trước, chàng đều có xin phép yết kiến Giáo-hoàng và được phép luôn, lần nầy cố nhiên là chàng không có thể gì từ chối được.

Vậy là ngày mai, Phờ-ràng không nghĩ gì đến hội vui, mà lo đến yết kiến Giáo-hoàng.

Ở dinh Giáo-hoàng ra, chàng đi thẳng về ô-ten, không giám đi ngang qua đường Cua nữa, vì trong khi ấy trong não chàng đầy những ý tưởng tôn giáo, cho rằng nếu xen vào hội vui thì là đắc tội với chúa.

Đến năm giờ mười phút, An-be trở về. Chàng vui vẻ quá; cô gái quê kia đã bận lại y phục nông dân của cô, và khi gặp lại An-be cô gở bẩn mặt nạ của cô.

Cô thiệt có sắc.

Phờ-ràng khen ngợi An-be, khen ngợi thiệt tình; An-be lại nói cho Phờ-ràng biết rằng theo những cách kiểu rất lịch sự của cô gái tuyệt sắc kia, chàng có thể đoán quyết là cô xuất thân một nhà qui tộc.

Chàng nhứt định ngày hôm sau thì viết thơ gởi cho cô.

Phờ-ràng ngồi nghe An-be thuật chuyện, biết rằng bạn chàng có ý muốn cậy chàng giúp cho một việc gì đó nhưng còn ngần ngại. Chàng bèn khơi mũi mà nói rằng chàng sẵn lòng giúp bạn bất kỳ chuyện gì, nếu chàng có thể giúp. Khi ấy An-be mới nói Phờ-ràng làm ơn để chiếc xe của bá tước cho chàng dùng riêng trong ngày mai. Chàng tin rằng vì nhớ vắng mặt Phờ-ràng, cô gái kia mới gở mặt nạ của cô đó, và sau nầy nếu có Phờ-ràng đi theo một bên thì quyết không làm nên việc gì cả.

Phờ-ràng không có tính vị kỷ cho lắm, cố nhiên là chàng vui lòng nhượng xe cho An-be cả ngày hôm sau, mà ra đứng xem nơi cửa sổ ở lầu Rốt-bô-li.

Ngày hôm sau, chàng đứng nơi cửa sổ lầu Rốt-bô-li, thấy An-be đi qua đi lại luôn, và trên tay cầm chùm bông lài. Một hồi sau, chàng thấy chùm bông lài ấy lại đương ở trong tay cô gái quê tuyệt sắc kia.

Tối lại, An-be có vẻ sung sướng quá, chàng tin chắc rằng thế nào chàng cũng sẽ tiếp được thơ trả lời của cô gái quê kia.

Phờ-ràng cũng chiu lòng bạn mà tuyên bố trước rằng cả ngày mai chàng không đi ra, ở nhà nghỉ và chép đều nầy đều nọ vào sổ tay.

An-be không làm. Chiều ngày hôm sau, chàng cầm miếng giấy nhảy phóc vào phòng Phờ-ràng mà nói tiếng run run:

— Tôi làm chăng?... làm chăng?

Phờ-ràng hỏi:

— Có thơ trả lời rồi đó sao?

— Bạn hãy đọc đây.

An-be nói giọng rất khó tả.

Phờ-ràng cầm tờ giấy mà đọc:

« Chiều thứ ba, đúng 7 giờ, anh hãy xuống xe trước Bông-tơ-phi-xi, rồi đi theo người dàn bà bận đồ nông dân. Đến tam cấp lên nhà thờ Xang-Gia-cô-mô, thì anh nhớ cột một cái « ruy băn » hồng vào vai áo để cho nó dễ nhìn.

« Từ nay đến đó, anh không gặp lại em nữa.

« Nhẫn nại và kín nhiệm ».

Phờ-ràng đọc xong mấy giòng chữ ấy, An-be bèn hỏi:

— Bạn nghĩ thế nào?

— Thích rồi chớ còn gì nữa.

— Tôi cũng nghĩ vậy, và tôi sợ bạn một mình không đi dự buổi khiêu vũ ở nhà công tước Bờ-rát-xia-nô.

Sớm hôm ấy hai chàng đều có nhận được thơ mời của ông chủ ngân hàng danh tiếng ở Rô-mơ ấy.

Phờ-ràng trả lời:

— À, mà bạn phải coi chừng, các nhà qui phái sẽ đều hội lại tại nhà công tước; nếu cô gái đẹp của bạn thiệt là con nhà qui phái, chắc cũng có mặt tại đấy.

— Cô có mặt tại đấy hay không, tôi cứ giữ ý kiến của tôi đối với cô. Bạn có đọc cái giấy ấy?

— Có.

— Bạn biết ở Ý người ta dạy con gái các nhà qui phái thế nào?

— Biết.

— Bạn hãy đọc lại lần nữa, và tìm giúp cho một chữ sai.

Thiệt thư ấy viết rất đúng mà chữ cũng rất tốt.

Phờ-ràng vừa đưa thơ lại cho An-be vừa nói:

— Bạn thiệt tốt số đó!

— Bạn muốn cưới mấy đó thì cưới, bạn muốn nhạo thì nhạo đó thì nhạo, tôi đã phải lòng...

— Bạn làm cho tôi sinh sợ! tôi tin rằng chẳng những tôi phải đi dự buổi khiêu vũ ở nhà công tước Bờ-rát-xia-nô một mình, mà e khi về Phờ-lo-ràng cũng phải về một mình nữa kia.

— Nếu quả cô gái kia đẹp như tôi đã thấy, thì tôi nói thiệt, bạn có cưới cũng mặc, tôi ở lại Rô-mơ đây 11 ra cũng sáu tuần lễ nữa.

Đến giờ ăn tối. Hai chàng lại bàn ăn mà vẫn không dứt câu chuyện.

Ăn xong thì Bát-th-nhi vào báo trước rằng bá-tước Mông-thế-tôn sẽ vào thăm. Đã hai ngày nay, hai chàng không gặp mặt bá tước. Theo lời Bát-ti-nhi, thì bá tước có việc phải đi Xi-vi-ta-Vét-xi-a và mới trở về đến nơi đây chừng mười giờ đồng hồ.

Bá tước đối với Phờ-ràng vẫn còn là người bí mật. Tuy ngài biết Phờ-ràng biết ngài, nhưng từ khi mới gặp nhau đến nay, ngài không để hở một lời nói chứng rằng ngài đã có lần gặp chàng ở nơi khác. Còn chàng, thì vẫn muốn tỏ cho bá tước biết mình đã có gặp ngài, nhưng lại sợ mất lòng nên không dám mở miệng.

(Còn nữa)

https://tieulun.hopto.org

THUỐC MỚI TÌM

CHẾ ĐỊNG, HẾT SỨC CÔNG HIỆU

1. — *Nhức mỏi, đau gân, nhức xương, phong tê và bạ xuội*

Là tại khí huyết suy nhược hay là kinh lạc khô khan, bên rít, cùng cảm phong hàng thấp mà sanh ra :

a) Nhức mỏi cùng mình, trong xương hay là trong gân.

b) Tê bại nửa thân mình, bên tả hay là bên hữu.

c) Hoặc hai chân bại xuội nhức mỏi đi đứng không đặng.

d) Hoặc hình khô nhọc thác, đầu gối lòng gân quyền nhỏ đau nhức khó chịu.

e) Hoặc đau đầu vai, sưng mắc cá thấn dưới bàn chân, tay chân rung yếu.

f) Hoặc bởi gốc độc bịnh phong tình nhập vào xương cốt, đau cùng lất lên, nhức cả châu thân, tay chân bại xuội.

g) Hoặc đàn bà khi sanh đẻ uống thuốc phá huyết thái quá hay là sản hậu cùng là tiểu sản khí huyết suy kém mà sanh ra nhức mỏi tê bại, mau dùng thuốc :

TAM HƯƠNG THÔNG VỆ HOÀN số 32

Mỗi hộp 0$80 uống năm lần, hết sức công hiệu

2. — *Trệ khí hay là sưng đái*

a) Bởi mắc bịnh phong tình (nhứt là lậu) chưa dứt tuyệt, hay là dùng thuốc công phạt thái quá, thận suy đi đứng nhiều, làm công chuyện mệt mà sanh ra.

b) Bởi chơi cách thả dâm, hoặc bị cấm dục lâu quá cùng dâm dục thái quá mà sanh ra.

c) Bị đánh, bị đá hay là bị đụng chạm vào cùng người yếu đuối làm ê ẩm nặng nề, mệt nhọc, như đi hành, đi xe máy, chạy bộ mà sanh, mau dùng thuốc :

TRỆ KHÍ số 21

Mỗi hộp 0$80 uống bốn lần sẽ hết liền

3. — *Đàn bà làm bằng cùng có thai giây dưa không dứt hay là trước đi trước lại*

Như bằng huyết máu ra rồi xả dầm dề hay là có đường kinh giây dưa năm mười ngày không hết, hoặc hết rồi trước đi trước lại, trong mình mệt nhọc, bần thần, đau lưng, đau bụng, ăn không biết ngon, tay chân nhức mỏi, mau dùng thuốc :

PHỤ NỮ SANH TÂN HOÀN số 26

Mỗi hộp 1$00 sự công hiệu thấy liền trước mắt

4. — *Bào lành không đau bụng, không hư thai, sau đứa nhỏ dặng mạnh mẽ*

Mới thọ thai, hay ói mửa, ăn uống không biết ngon hoặc thai yếu bụng, tả ra rang đa bụng, tay chân mệt mỏi, bần thần, đau lưng, rang tức hay là trước khi có thai mà tiểu sản, nhiều lần nuôi không đặng, hoặc có thai trợt té hay vấp lấy vật chi thai động hoặc trẻ mau dùng thuốc :

THIÊN TIÊN BẢO DỰNG HOÀN số 24

Mỗi hộp. . . . . 1$00

Uống đặng 5 ngày chẳng những là trị được mấy bịnh kể trên mà lại bổ khí huyết thêm sức lực đến lúc chuyển bụng ít đau, tử cung được trơn và nở (dễ mau) không đều gì trắc trở sau đứa nhỏ dặng mạnh mẽ, không ốm mệt, không nổi sải và ghẻ chốc.

NHÀ THUỐC

ONG-TIÊN

TỔNG - CUỘC Tél. 20.778

Số 82 đến 86 88-90-92 rue P. Blanchy prolongée, Phú-nhuận -:- SAIGON

CÓ BÁN LẺ KHẮP CÁC NƠI, CHẠY RẤT MẠNH MẼ

ĐÃ SINH RA KIẾP Ở ĐỜI

AI KHÔNG PHÒNG-TÍCH LÀ NGƯỜI VÔ DUYÊN

Hễ người có sẵn 10 người bị bịnh *PHÒNG-TÍCH*, tìm khi bị bịnh mà không hiểu bịnh gì, có dự bị dưới tay mới rồi !

Chưa ăn, rượu mạn, vật hàm tính dục hoặc ăn no đi ngủ hay đi tắm nguội nên thọ bịnh, gặp lúc bịnh *PHÒNG-TÍCH*, không phải đau dạ-dày, không phải đau bụng kinh-niên.

Khi thọ bịnh : Thấy : đầy hơi, tức ách, tức ngực, chán ăn không biết đói, ăn chậm tiêu, bụng ồ kinh bịnh, khi ăn uống mang rồi thì hay ợ (ợ hơi hoặc ợ chua) khi tức bụng bão chịu, khi đau bụng khi đau lưng, đau ran trên mũi, người thường ngáo ngán, biếng bỏ chân tay, ít ăn nhiều mà mỗi ngày đi tuông đều. Chỉ một vài bữa :

PHÒNG-TÍCH THẦN-DƯỢC « CON CHIM »

chẳng để chậm hoặc thái nặng, không kể công phạt tỷ gì, đều bổ có thể chẳng uống được.

Mỗi hộp một bữa uống giá : 0$.80

Mỗi tiêu hai bữa uống giá : 0$.40

VŨ-ĐÌNH-TÂN

An-tử Kim-tiền 1936

478 bis, Lachtray -:- HAIPHONG

Đại-lý các tỉnh Trung-kỳ :

HUẾ : Tinh-Tương, 68, phố Gia-Long

TOURANE : Kiều-Nhơn-Tinh số Quảng-Cự ;

NHATRANG : Kim-Anh, Libraire ;

PHANTHIẾT : Lê Nam-Hưng, Commerçant ;

QUINHON : Đồng-Lập, Amoine Khái-Định ;

QUANGNGÃI : Cái Hoàng ở Tăng-Vỹ ;

SOCTRANG : Ký-nhơn-Mạnh, Maître à Calcom ;

VINH : Hà-Chí-Lan Maison Tinh-Hưng ;

VIENTIANE : Huỳnh Phan-Chí-Lộc, rue Tapparin ;

THAKHEK : Đào-Tấn Maison N° 61-Mạch-Tấn ;

LUANGPRABANG : Trần-văn-Chú, Entrepreneur ;

Các tỉnh khắp Trung-Nam Bắc số đại-lý.

SỨC

KHỎE ĐÂY NÀY!

Các ngài có bịnh đau dạ dày, bịnh đi đại tiện táo, bịnh đau mình mẩy, nhức gân cốt ? Hay là có các bịnh ở người đa, vì đu bịnh ghẻ lở, bịnh chốc, bịnh cổ đỉnh ở mấy mặt và mình mẩy vân vân...

Hay ở máu thiếu chất bổ ?

Đó là tại máu các ngài nên phải có thuốc làm cho trong sạch, chỉ vì máu nếu mà sinh ra bao nhiêu bịnh tật. Vì sự đó mà có bịnh thì phải chữa cho sạch, hơn là chữa các đến chỉ bịnh. Muốn làm cho máu trong sạch thì các ngài nên dùng thuốc là hiệu "Chartreux de Durbon". Chế ra bằng các chất nước hồ trong cây cối trên núi Alpes, rất hiển hiệu, thuốc này làm cho máu lại được trong sạch, nếu máu tốt thì bao nhiêu bịnh vì máu xấu sinh ra khỏi ngay lập tức.

Hàng ngàn người vì thuốc này lại được khỏe mạnh, mỗi ngày hiệu thuốc nhận được rất nhiều thơ viết cảm ơn rất cảm động.

Ngay từ bây giờ các ngài nên dùng thuốc "Tisane des Chartreux de Durbon".

Thuốc nước - Thuốc bột - Thuốc viên

Các hiệu bán thuốc.

Hỏi rõ thuốc và cách dùng.

Laboratoire J. ROMBI-BÉRI & Grenoble

TISANE CHARTREUX DURBON

CHUNG QUANH...

(Tiếp theo trang 1)

Nhiều chiếc tàu đại bác và tàu chiến khác của chính phủ Madrid mua ở người quốc tế về đến bến trong đêm hôm khuya.

Đức và Ý công khai liên hiệp nhau

Rome 25-10. — Lễ khánh thành một nhà bảo tàng Đức-Ý lại thành Rome là một dịp tốt cho người Ý và người Đức tỏ tình thân ái nhau.

Trong các diễn văn đọc tại lễ khánh thành ấy, các điều giả Đức và Ý tuyên bố rằng nhau phong trào nội chiến Tây-ban-nha mới chỉ là chủ-nghĩa phát-xít Ý và chủ nghĩa quốc xã Đức giống nhau. Cả hai chủ nghĩa đều lấy việc chống cộng-sản và bảo vệ cho hòa bình châu Âu làm của mình.

Tiếp theo các điều-giả tại ca tụng những đồng viên quốc xã bị giết chết tại Tây ban-nha.

Việc trong nước

(Tiếp theo trang nhì)

trong tháng có 29 người mà hiện diện chỉ có 12 người bỏ cho lý Hon 6 tiếm, còn 6 người kia không bằng lòng, bỏ tiếm trắng. Lê-Hon chưa được thái hòa, đàn đương hiệu ở huyện; chưa thấy quan xét thế nào.

Việc trên nói con, tưởng là không ai biết tới sao? BÀM

Tin thêm về vụ bão cử ở Trung trinh

PHÚ - YÊN. — Tiếng dân số 671 ra 18 Octobre 1936, có đăng tin Đỗ Lộc bao người đề ra dự cử lý trưởng Trung trinh (Sơn hòa), thế là Thường. Bản kết ấy có các tên Sạn, Thạnh, hương bàn Châu, bị quan bắc đi. Thì nay Lộc lại mưu làm bản kết thứ hai, quanh đi quẩn lại cũng xông ngoài đám bộ hạ của y, như các tên Nhương, Cuân, Sen.... Bản lấy làm bất mãn, vì người đám con chân và bộ hạ của Lộc, các nhiều người khá như Trần-Bá v. v..., có học, biết quốc ngữ, Hán tự, sao không cho dự vào bản đến thăm?

Mong quan huyện Sơn hòa xét lại.

Dân

Một đêu từ biệt a-phiên

Các anh em chẳng nên ngờ tôi là một đầu vui vẻ trong gia đình. Chính tôi cũng đã NGHIỆN HÚT trong 15 năm, đi đến đâu cũng thấy nhiều người khó bảo, mà tôi cũng dùng nhiều thứ thuốc cai rồi, mà vẫn không sao bỏ được. Vậy tôi xem báo thấy HOÀNG-VĂN-ÁP, 47 Phố Hình-Xã, Bắc Ninh có bán thứ thuốc CAI NHA-PHIẾN giá 1$00 1 lọ, thì tôi liền cai gửi mua về dùng thử, thì bây giờ tôi đã bỏ được rồi, trong người vẫn khỏe mạnh như thường. Vậy tôi có mấy lời đăng lên đây, trước là cảm ơn ông chủ hiệu HOÀNG-VĂN-ÁP, sau nữa xin các anh em chớ nên nghe tôi, nếu định bỏ thì phải dùng thuốc cai nha-phiến Hoàng-văn-Áp là bỏ được, chứ nếu nói chẳng tin gì, mất nhiều tiền, người lại xấu, đi đến tán nhiều người khinh bỉ, mà trong gia đình bao giờ cũng không được vui vẻ vì mình !

ĐẶNG-ĐÌNH-CHÚ *Maréchal Foch -:- VINH*

NHÂN-TẠO-HUYẾT

BỔ-HUYẾT — SÁT-TRÙNG,

Bổ-dưỡng thần-thể — Lọc máu mát máu — Làm cho khỏi huyết sung-túc — Công dụng đặc-biệt là cắt được bệnh trùng LẬU và GIANG-MAI, và các chứng nóng, lở, ghẻ — Giải ung gốc rễ lí ăn, mạnh mẽ — Đàn bà có mang dùng an-thai — Ở cả đàng chẳng đó đa, mau trở lại tươi đẹp.

Giá chai 1$50 — Nửa tá 7$50

CỐ-TINH BỔ-THẬN

THẬN-HƯ — DI-TINH

CHUYÊN-TRỊ : Bạch-tinh, mộng-tinh, hoạt-tinh — Khi ở phát : đau lưng, mỏi gối, mỏi hơi, tai ù, đầu váng, cổ lưng rức, mỏi khớp — Khiến kém lí ngủ, hay theo thói ngủ người lên miền, chiêm-bao mộng-mị nên nhiều.... Đã nặng hơn, đã dùng đến thuốc nầy là được khỏi hẳn.

Giá 1 ve 1$00 Kẻ 6 1$00

Hai thứ thuốc nầy nổi tiếng khắp Đông-Pháp, người nhờng hơn thơ mình-tạo đã đăng trước, nay xin dịch bào phân chất, được quan năm ANTONINI ban khen thuốc NHÂN-TẠO-HUYẾT sau khi nghỉ đã thí-nghiệm và phân chất tại phòng LABORATOIRE de CHIMIE de L'INDOCHINE — HANOI như sau :

« . . . . Thuốc nầy lấy toàn tinh chất của mười một thứ cây quí, trong đó có vị NHÂN-SÂM, chế theo phương pháp bào-chế Thái-tây, hợp dụng cho người Annam có thể bồi khí huyết, tăng sức khỏe, làm cho hồng huyết cầu (globules rouges du sang) tươi tốt trong sạch, và cắt trừ được vi trùng lậu, giang-mai ».

Trích dịch đoạn nghị chứng nhận thuốc CỐ-TINH BỔ-THẬN

« . . . . Thuốc nầy không có chất độc, tinh chế toàn nguyên liệu rất quí như SÂM một cây v. v... trị chứng đau thận di-tinh ».

NGỦ-TINH DƯỢC-PHÒNG

N° 114 — Hàng-Bông — HANOI

AU BON PASTEUR!!

Au Bon Pasteur là một thứ laine tốt nhất thế-giới, nhà May dệt An-Thành năm nay dùng toàn laine « Au Bon Pasteur » để làm áo pullover, lại mới chế ra kiểu pullover « Doctorat » và kiểu pullover « Au Bon Pasteur » đem bán có 3$50 một cái, « Mondia » 3$20, « Doctorat » 2$90, « Fantasia » 2$80, « Solitar » 3$00 ; áo chemisette « Avia » 0$75, chemisette « Elégant » col élastique 0$90, áo cao-su đen đi mưa kiểu Tranco-Lux » imperméable 4$50, kiểu « Tranco-Luxe » croisé 6$00, kiểu « Tranco-Luxe » paraverse 5$50.

Áo laine con nít có tay giải đủ màu rất đẹp, mới đẻ đến 6 tháng 0$90 ; 1-2 tuổi 1$20 ; 3-4 tuổi 1$40 ; 5-6 tuổi 1$60 ; 7-8 tuổi 1$80 ; 9-10 tuổi 2$00 ; 12-13 tuổi 2$30 ; 14-15 tuổi 2$90.

Các bà các cô qui phái mới dùng áo laine kiểu « Doctorat » mode 3$20, kiểu « Mondia » mode 3$10, hai thứ áo ấy có thể làm tăng vẻ xuân-sắc người lịch sự, nuôi là các cô gái tân-tuổi.

AN-THÀNH

N° 41, Phố hàng Đào, N° 41

HANOI

Một bài toán nhơn làm cho ta phải bất rờn ốc rùng mình

Trong một trăm người mắc phải bịnh phong tình, hết chín mươi chín ở xóm cô gái gom truyền nhiễm. Người đã mắc phải bịnh gớm ghê ấy nếu không giữ gìn làm cho vợ con tiên tự là chỉ một mối hại gia đình, nên đem bịnh ấy, mà cùng lại cho chị em ở xóm Bình-Khang thì một mối hại gớm ghê đến cùng tộc, vì trong vòng tuần chuyển xây vần, chị em lại truyền nhiễm cho người khác nữa, rồi cứ tuần mãi, ta thử làm một bài toán nhơn : 1×1=1 ; 2×2=4 ; 4×4=16 ; 16×16=256,... hai tháng rồi cho chín mươi gớm ghê ấy mà đến gần tộc một cách đáng sợ.

Người mắc phải bịnh gớm ghê ấy, vì ta vì vì chăng tộc hãm cần hơn nữa phải giữ gìn đừng cho truyền nhiễm cho một người khác và phải lo rước cho tuyệt căn bịnh thì chỉ có thuốc HỒI-SỐC-BÀ-ÔNG-TOÀN của ông thầy ÔNG-TIÊN là một vị cao tinh có môn ngăn người quen đường đến lòng phận lí hay hơn hết. Vậy trước khi dùng nên hỏi những người đã dùng rồi mới tin chắc. Có bán khắp Đông-Dương.

NOTA. — Có thang dẫy đưa không đặt hàng là xét rồi, cần nước đi thuốc lại là mua đúng thuốc PHỤ-NỮ-SANH-TÂN-HOÀN của ÔNG-TIÊN sẽ đặng vừa ý ngay.

Tân-văn với thời-đại

BỘ BA !...

MUỐN : TỐT, LỢI, RẺ

XIN ĐỂ Ý MÀ DÙNG :

1) DẦU XĂNG (ESSENCE)

2) DẦU NHỚT (HUILE)

3) MỠ (GRAISSE)

Có dùng mới biết ;

S H E L L

SHELLCOOL

SHELL A CYL

HUILE SHELL

GRAISSE SHELL

biết chắc dùng mãi.

Đâu đâu cũng sẵn có

SHELL

PHẢI LO ĐẾN TÍNH-MỆNH

Hạ thu giao tiết, chính là lúc người ta sinh bệnh sốt nóng cảm gió

THỐI NHIỆT TÁN ĐẠI - QUANG

là thứ thuốc để trừ các bệnh cảm mạo sương gió, sốt nóng sốt rét, nhức đầu, trắng hàn, trắng thử, công hiệu hơn hết mọi thứ thuốc khác, cảm đoan trong năm mươi phút kiến công

ĐẠI = QUANG = DƯỢC = PHÒNG

TỔNG - CUỘC : 27 Boulevard TỔNG - ĐỐC - PHƯƠNG, CHỢ LỚN — PHÂN - CUỘC : 29 PHỐ HÀNG NGANG — HANOI.

Imprimerie HƯNG DÂN — HUẾ

Directeur Gérant : HUỲNH-THÚC-KHÁNG

https://tieulun.hopto.org